

Spis treści

Wprowadzenie	3
Część I Co wyróżnia roboty budowlane w nowej ustawie Prawo zamówień publicznych – umowa o zamówienie publiczne	5
<i>Żaneta Urbaniak</i>	
Część II Z orzecznictwa Krajowej Izby Odwoławczej	14
<i>Dariusz Ćwik, Maria Kacprzyk-Boniecka</i>	
Część III Dostępność dla osób niepełnosprawnych i projektowanie z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników w zamówieniach publicznych na roboty budowlane	36
<i>Zrinka Perčić</i>	
Część IV Ocena stanu technicznego obiektów budowlanych ..	49
<i>Krzysztof Kupniewski</i>	
Część V Wyjaśnienia i opinie w sprawie zasad stosowania norm z Katalogów Nakładów Rzeczowych (7)	60
<i>Balbina Kacprzyk</i>	
Komunikaty	65

Wprowadzenie

mgr inż. Balbina Kacprzyk

W Części I Autorka omówiła wybrane uregulowania dotyczące robót budowlanych w nowej ustawie Prawo zamówień publicznych. Zawiera ona szereg nowych rozwiązań prawnych dotyczących umów o zamówienie publiczne oraz szczególne regulacje dotyczące umowy o roboty budowlane. Do najważniejszych z nich należą przepisy dotyczące w szczególności: klauzul niedozwolonych, wymagań dotyczących kształtowania wynagrodzenia w długoterminowych robotach budowlanych, wypłaty wynagrodzenia w częściach i zaliczek, zabezpieczenia należytego wykonania umowy, podwykonawstwa oraz formalności związanych z zakończeniem umowy o zamówienie publiczne.

Szczególnie, jak napisała Autorka, raport z realizacji zamówienia będzie, podobnie jak ogłoszenie o wykonaniu umowy, bardzo dobrym źródłem wiedzy o rzetelności wykonawców nie tylko dla zamawiających, ale także dla innych wykonawców działających na rynku, którzy będą mogli uzyskać do niego dostęp w trybie dostępu do informacji publicznej.

W Części II - z zakresu orzecznictwa KIO - przedstawiamy wyrok dotyczący postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, którego przedmiotem jest opracowanie dokumentacji projektowej oraz innej wraz z uzyskaniem decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej i dotyczy sposobu zastrzegania przez wykonawcę tajemnicy przedsiębiorstwa, na podstawie przepisu art. 8 ust. 1-3 ustawy Pzp. Zgodnie treścią przepisu art. 8 ust. 3 ustawy Pzp, nie ujawnia się informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, jeżeli wykonawca, nie później niż w terminie składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu zastrzegł, że nie mogą być udostępniane.

O dostępności dla osób niepełnosprawnych i projektowaniu z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników w zamówieniach publicznych na roboty budowlane pisze Autorka w Części III.

Projektowanie zapewniające dostępność dla osób niepełnosprawnych lub idące dalej, w kierunku integrującym społeczeństwo projektowanie uniwersalne, są próbami odpowiedzi na wyzwanie przed jakim stoją kraje UE, w tym Polska, a którym są starzejące się społeczeństwa.

Część IV poświęcona jest ocenie stanu technicznego obiektów budowlanych, których, według Autora, należy dokonywać zgodnie z prawem, wiedzą techniczno-budowlaną, doświadczeniem, z zastosowaniem przyjętej skali. Zaleca skorzystanie z publikacji wydanej przez WACETOB, w której opisano na przykład kryteria ogólne oceny stanu technicznego budynków i budowli wykonanych w konstrukcji monolitycznej, żelbetowej.

Kontynuujemy wyjaśnienia i opinie w sprawie zasad stosowania norm z Katalogów Nakładów Rzeczowych, tym razem o tym, jak ważny jest właściwy wybór katalogu nakładów rzeczowych dla potrzeb sporządzenia kalkulacji. Niestety, korzystanie z programów kosztorysowych poprzez narzędzia wyszukiwania według haseł pomimo, że są udostępnione także założenia ogólne i szczegółowe, wyszczególnienia robót, powoduje, że nie zawsze są brane pod uwagę przy wyborze podstawy kalkulacji. Warto przy okazji dostrzec, że katalogi nie są obecnie powszechne, czyli dostępne we wszystkich programach kosztorysowych, z uwagi na prawa autorskie wydawców. To od producenta programu zależy jakie katalogi udostępni w swoim programie poprzez zakup licencji na wykorzystanie katalogu.

W Komunikatach zamieściliśmy informacje o kilku wprowadzonych przepisach.

Proponujemy Państwu przedłużenie abonamentu na 2021 r. naszego wydawnictwa „Ceny, zamawianie i kosztorysowanie robót budowlanych” - abonament zapewni regularne otrzymywanie Zeszytów oraz bezpłatne konsultacje bezpośrednie, telefoniczne lub e-mailowe z ekspertami Ośrodka Kosztorysowania Robót Budowlanych.

Zapraszamy Państwa do przedłużenia współpracy z nami oraz życzymy przyjemnej lektury Zeszytu.

mgr inż. Balbina Kacprzyk
Dyrektor Ośrodka Kosztorysowania Robót Budowlanych

Część I

Co wyróżnia roboty budowlane w nowej ustawie Prawo zamówień publicznych – umowa o zamówienie publiczne

adw. Żaneta Urbaniak

Celami postępowania o udzielenie zamówienia publicznego jest wyłonienie wykonawcy, który złożył w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego najkorzystniejszą ofertę i zawarcie z nim umowy o zamówienie publiczne. Ustawa z dnia 11 września 2019 r. prawo zamówień publicznych¹ podobnie, jak ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych² zawiera szczególne postanowienia dotyczące umów, stanowiące *lex specialis* w stosunku do przepisów ustawy z 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny³. Kwestię umów o zamówienie publiczne w nowej ustawie Pzp regulują przepisy działu VII (art. 431 – art. 465), na który składa się 5 rozdziałów, tj. rozdział 1 zawierający przepisy ogólne dotyczące umów o zamówienie publiczne, rozdział 2 regulujący kwestię zabezpieczenia należytego wykonania umowy, rozdział 3 dotyczący zmian umowy, rozdział 4, w którym ustawodawca uregulował odstąpienie od umowy o zamówienie publiczne oraz rozdział 5 - o podwykonawstwie. Przepisy nowej ustawy Pzp nie stanowią samodzielnej regulacji prawnej w zakresie umów o zamówienie publiczne, dlatego też w tym zakresie w oparciu o art. 8 ust. 1 nowej ustawy Pzp należy stosować przepisy Kodeksu cywilnego, gdzie

¹ Ustawa z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych, Dz. U. z 2019 roku poz. 2019, dalej „nowa ustawa Pzp”.

² Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych, Dz. U. z 2019 roku poz. 1843, dalej „ustawa Pzp”.

³ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny, Dz. U. z 2020 roku, poz. 1740.

umowa o roboty budowlane została uregulowana w przepisach od art. 647 do art. 658 Kodeksu cywilnego.

Nowa ustawa Pzp zawiera szereg nowych rozwiązań prawnych dotyczących umów o zamówienie publiczne oraz szczególnie regulacje dotyczące umowy o roboty budowlane. Do najważniejszych z nich należą przepisy dotyczące w szczególności:

- 1) klauzul niedozwolonych,
- 2) wymagań dotyczących kształtowania wynagrodzenia w długoterminowych robotach budowlanych,
- 3) wypłaty wynagrodzenia w częściach i zaliczek,
- 4) zabezpieczenia należytego wykonania umowy,
- 5) podwykonawstwa,
- 6) formalności związanych z zakończeniem umowy o zamówienie publiczne.

Klauzule niedozwolone (abuzywne)

Ustawodawca do nowej ustawy Pzp wprowadził art. 433, który zawiera zakaz wprowadzania do umów o zamówienie publiczne klauzul niedozwolonych, tj. takich, które zmierzają do zachwiania równowagi kontraktowej w umowach o zamówienie publiczne. Katalog klauzul niedozwolonych zawarty w art. 433 nowej ustawy Pzp przewiduje 4 grupy postanowień, których zamawiający nie mogą wprowadzać do umów o zamówienie publiczne. Należą do nich postanowienia dotyczące:

- 1) odpowiedzialności wykonawcy za opóźnienie, chyba że jest to uzasadnione okolicznościami lub zakresem zamówienia,
- 2) naliczania kar umownych za zachowanie wykonawcy niezwiązane bezpośrednio lub pośrednio z przedmiotem umowy lub jej prawidłowym wykonaniem,
- 3) odpowiedzialności wykonawcy za okoliczności, za które wyłączną odpowiedzialność ponosi zamawiający,
- 4) możliwości ograniczenia zakresu zamówienia przez zamawiającego bez wskazania minimalnej wartości lub wielkości świadczenia stron.

Katalog klauzul niedozwolonych, zgodnie z literalnym brzmieniem przepisu, jest katalogiem zamkniętym, a co za tym idzie tylko te cztery grupy

postanowień umownych będą mogły zostać uznane za niedopuszczalne. Analiza przepisu prowadzi do wniosku, że katalog zawarty w art. 433 nowej ustawy Pzp nie jest pełny, nie zawarto w nim wielu problematycznych z punktu widzenia praktyki przypadków, takich jak w szczególności uzależnianie odbioru robót budowlanych od bezusterkowego ich wykonania. Takie rozwiązanie może w przyszłości budzić wiele problemów praktycznych oraz spotęgować trudności w orzecznictwie, ponieważ, jak wynika z art. 513 nowej ustawy Pzp, Krajowa Izba Odwoławcza będzie upoważniona do rozpoznawania odwołań dotyczących projektowanych postanowień umowy o zamówienie publiczne. Dlatego też rola i poziom orzecznictwa Krajowej Izby Odwoławczej będą miały ogromne znaczenie praktyczne.

Wymagania dotyczące kształtowania wynagrodzenia w długoterminowych robotach budowlanych

Od 1 stycznia 2021 r. zamawiający będą zobowiązani do uwzględniania w umowach o zamówienie publiczne na roboty budowlane zawarte na okres dłuższy niż 12 miesięcy postanowień dotyczących zasad wprowadzania zmian wysokości wynagrodzenia należnego wykonawcy, w przypadku zmiany cen materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia. Przepis art. 439 nowej ustawy Pzp daje zamawiającym swobodę w kształtowaniu klauzul waloryzacyjnych w sposób uwzględniający specyfikę danego zamówienia. W ust. 2 tego przepisu ustawodawca określił elementy obligatoryjne klauzul waloryzacyjnych, na które mają się składać następujące postanowienia:

- 1) poziom zmiany ceny materiałów lub kosztów, o których mowa w ust. 1, uprawniający strony umowy do żądania zmiany wynagrodzenia oraz początkowy termin ustalenia zmiany wynagrodzenia,
- 2) sposób ustalania zmiany wynagrodzenia:
  - a) z użyciem odesłania do wskaźnika zmiany ceny materiałów lub kosztów, w szczególności wskaźnika ogłaszanego w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego lub
  - b) przez wskazanie innej podstawy, w szczególności wykazu rodzajów materiałów lub kosztów, w przypadku których zmiana ceny uprawnia strony umowy do żądania zmiany wynagrodzenia,

- 3) sposób określenia wpływu zmiany ceny materiałów lub kosztów na koszt wykonania zamówienia oraz określenie okresów, w których może nastąpić zmiana wynagrodzenia wykonawcy,
- 4) maksymalną wartość zmiany wynagrodzenia, jaką dopuszcza zamawiający w efekcie zastosowania postanowień o zasadach wprowadzania zmian wysokości wynagrodzenia.

Klauzule waloryzacyjne w nowej ustawie Pzp są mieczem obusiecznym, ponieważ, jak wynika z art. 439 ust. 4 nowej ustawy Pzp, mogą one być także stosowane do obniżenia wynagrodzenia umownego wykonawcy, co na gruncie ustawy Pzp w zasadzie nie miało miejsca.

Przepisy nowej ustawy Pzp zobowiązują także wykonawcę, którego wynagrodzenie zostało zmienione w oparciu o klauzule waloryzacyjne, do zmiany wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy umowy o roboty budowlane, w zakresie odpowiadającym zmianom cen materiałów lub kosztów dotyczących zobowiązania podwykonawcy, jeżeli przedmiotem umowy są roboty budowlane lub usługi, a okres obowiązywania umowy z podwykonawcą przekracza 12 miesięcy.

Bardzo istotny, z punktu widzenia rynku robót budowlanych, jest przepis art. 439 ust. 3 nowej ustawy Pzp, zgodnie z którym jeżeli umowa o zamówienie publiczne będzie zawierana po upływie 180 dni od dnia upływu terminu składania ofert, wynagrodzenie wykonawcy będzie mogło ulec zmianie. Przepis w brzmieniu obowiązującym w dniu przygotowania artykułu stanowił, iż wynagrodzenie wykonawcy powinno zostać zmienione o różnicę pomiędzy średnią ceną materiałów lub kosztów obowiązującą w dniu otwarcia ofert, a ceną nabycia materiałów lub rzeczywiście poniesionych kosztów przez wykonawcę, zgodnie z ust. 2, który określa elementy obligatoryjne klauzul waloryzacyjnych. Przepis ten w najbliższym czasie najprawdopodobniej zostanie znowelizowany, na stronie Rządowego Centrum Legislacji znajduje się projekt ustawy o zmianie ustawy o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi, ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo zamówień publicznych, który nadaje nowe brzmienie art. 439 ust. 3 nowej ustawy Pzp: „Jeżeli umowa została zawarta po upływie 180 dni od dnia upływu terminu składania ofert początkowym terminem ustalenia zmiany

wynagrodzenia jest dzień otwarcia ofert”. Przepis w nowym brzmieniu nie określa w jaki sposób zmiana powinna być dokonana, ani też w jaki sposób powinno zostać obliczone nowe wynagrodzenie wykonawcy, w związku z czym sposób realizacji tego uprawnienia będziemy mogli ocenić w oparciu o praktykę, jaką ukształtuje rynek.

Wypłata wynagrodzenia w częściach i udzielanie zaliczek na poczet wykonania zamówienia

Ustawodawca wprowadził do nowej ustawy Pzp dla umów zawartych na okres dłuższy niż 12 miesięcy zobowiązanie po stronie zamawiających do wypłaty wynagrodzenia w częściach lub do udzielania zaliczek na poczet wykonania zamówienia.

Zamawiający w umowie o zamówienie publiczne zobowiązany jest określić procent wynagrodzenia wypłacanego za poszczególne części zamówienia, z tym zastrzeżeniem, że ostatnia część zamówienia nie może wynosić więcej niż 50% wynagrodzenia należnego wykonawcy. Nowa ustawa Pzp uzależnia wypłatę wynagrodzenia w częściach, począwszy od części drugiej, od przedstawienia przez wykonawcę dowodów zapłaty wymagalnego wynagrodzenia podwykonawcom i dalszym podwykonawcom biorącym udział w realizacji odebranych robót budowlanych.

Zamawiający, tak jak dotychczas, uprawnieni są do udzielania zaliczek na poczet wykonania zamówienia. Możliwość udzielenia zaliczki uzależniona jest od tego, czy zamawiający przewidział tę okoliczność w ogłoszeniu o zamówieniu lub dokumentach zamówienia, tj. w specyfikacji warunków zamówienia lub projektowanych postanowieniach umowy. Przepis art. 442 nie ogranicza wysokości zaliczek, jakie mogą być udzielone wykonawcom umów o zamówienie publiczne, jednak wprowadza obowiązek wniesienia zabezpieczenia zaliczki, jeżeli przewidywana zaliczka przekroczy 20% wysokości wynagrodzenia wykonawcy.

W umowach o roboty budowlane, w których zamawiający przewidział wypłatę wynagrodzenia w całości po zakończeniu realizacji robót budowlanych, zamawiający jest zobowiązany przewidzieć wypłacanie zaliczek na poczet realizacji zamówienia, których wysokość nie może być mniejsza niż 5% wynagrodzenia należnego wykonawcy. Wypłata kolejnych zaliczek

(począwszy od drugiej) jest uzależniona - podobnie jak przy wynagrodzeniu wypłacanym w częściach - od przedstawienia dowodów zapłaty wymagalnego wynagrodzenia podwykonawcom i dalszym podwykonawcom biorącym udział w realizacji odebranych robót budowlanych.

Projektowane przepisy znoszą również obecnie obowiązujące ograniczenia w zakresie możliwości przewidzenia zaliczki jeżeli wykonawca został wybrany w trybie negocjacji bez ogłoszenia lub zamówienia z wolnej ręki.

Zabezpieczenie należytego wykonania umowy

Na mocy przepisów nowej ustawy Pzp obniżona została wysokość zabezpieczenia należytego wykonania umowy do 5% ceny całkowitej podanej w ofercie lub maksymalnej wartości nominalnej zobowiązania zamawiającego wynikającego z umowy. Zamawiający może jednak podjąć decyzję o zwiększeniu wysokości zabezpieczenia do 10%, jeżeli jest to uzasadnione przedmiotem zamówienia lub wystąpieniem ryzyka związanego z realizacją zamówienia. Okoliczności zwiększenia wysokości zabezpieczenia należytego wykonania umowy, zamawiający zobowiązany jest opisać w specyfikacji warunków zamówienia lub innych dokumentach zamówienia. Rozwiązanie to należy uznać za bardzo dobre, ponieważ uchroni to rynek zamówień publicznych od praktyki zamawiających, którzy arbitralnie, bez żadnego uzasadnienia, wprowadzaliby wyższy próg zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

Rozwiano także wątpliwości pojawiające się na gruncie ustawy Pzp w przedmiocie terminu wniesienia zabezpieczenia. Ustawodawca jednoznacznie przesądził, że od 1 stycznia 2021 r. zabezpieczenie będzie musiało być wniesione przed zawarciem umowy. Istnieje możliwość ustalenia innego terminu, jednak zamawiający musi wskazać tę okoliczność w dokumentach zamówienia.

Kolejną nowością, jaka została wprowadzona do nowej ustawy Pzp, jest fakultatywne zatrzymanie 30% zabezpieczenia należytego wykonania umowy na okres rękojmi za wady. Jeżeli zamawiający nie przewidzi zatrzymania 30% zabezpieczenia należytego wykonania umowy w dokumentach zamówienia będzie zobowiązany zwrócić całość zabezpieczenia w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania go przez zamawiającego za należyte wykonane.

Podwykonawstwo

W nowej ustawie Pzp ustawodawca uporządkował przepisy dotyczące podwykonawstwa, umieszczając je w jednym rozdziale. Jedyną nowością jaka została wprowadzona do ustawy w tym zakresie jest art. 463 nowej ustawy Pzp, który ustanawia zasadę, że umowa o podwykonawstwo nie może zawierać postanowień kształtujących prawa i obowiązki podwykonawcy w zakresie kar umownych oraz postanowień dotyczących warunków wypłaty wynagrodzenia, w sposób dla niego mniej korzystny niż prawa i obowiązki wykonawcy, ukształtowane w umowie o zamówienie publiczne zawartej pomiędzy zamawiającym a wykonawcą. Przepis ten może skończyć z nadużyciami, jakich często dopuszczali się wykonawcy, polegającymi na przrzucaniu większości ryzyk związanych z realizacją zamówienia na podwykonawców odpowiedzialnych za wykonanie poszczególnych części zamówienia.

Formalności związane z zakończeniem umowy o zamówienie publiczne

Do nowej ustawy Pzp wprowadzone zostały dwa wymogi formalno-realizacyjne związane z zakończeniem realizacji umowy o zamówienie publiczne, tj. opublikowanie ogłoszenia o wykonaniu umowy i sporządzenie raportu z realizacji zamówienia. Pierwszy obowiązek jest obligatoryjny dla wszystkich zamawiających, drugi uzależniony jest od wystąpienia określonych ustawa zdarzeń.

Zgodnie z art. 448 nowej ustawy Pzp zamawiający, w terminie 30 dni od dnia wykonania umowy, zamieszcza w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenie o wykonaniu umowy. Jak wynika z treści załącznika numer 7 do projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju w sprawie ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych w ogłoszeniu o wykonaniu umowy zamawiający będą zobowiązani podać:

- 1) czy umowa została wykonana,
- 2) termin wykonania umowy, w tym informacja czy umowę wykonano w pierwotnie określonym terminie,
- 3) informację o zmianach umowy, w tym wskazanie podstawy prawnej uprawniającej do zmiany umowy, przyczyny dokonania zmian, krótki

- opis zamówienia po zmianie, wartość zmiany wraz z informacją o ewentualnym wzroście wynagrodzenia w związku ze zmianą umowy (jeżeli dotyczy, należy wskazać tyle razy, ile to konieczne),
- 4) łączną wartość wynagrodzenia wypłaconą z tytułu zrealizowanej umowy,
  - 5) informację, czy umowa została wykonana należycie,
  - 6) wskazanie, czy podczas realizacji zamówienia zamawiający uwzględnił przewidziane w zawartej umowie wymagania związane z realizacją zamówienia:
    - a) w zakresie zatrudnienia na podstawie stosunku pracy, w okolicznościach, o których mowa w art. 95 ustawy,
    - b) obejmujące aspekty społeczne, środowiskowe lub innowacyjne, zgodnie z art. 96 ustawy,
    - c) w zakresie żądania określonej etykiety lub wskazania mającego zastosowanie wymagania określonej etykiety, zgodnie z art. 104 ustawy.

Literalna treść rozporządzenia prowadzi do wniosku, że ogłoszenie o wykonaniu umowy będzie **bardzo dobrym źródłem informacji** o rzetelności wykonawców realizujących zamówienia publiczne, ponieważ analiza ogłoszeń pozwoli na stwierdzenie, czy dany wykonawca jest podmiotem, który realizuje swoje zobowiązania w terminie w sposób określony postanowieniami umowy.

Raport z realizacji zamówienia będzie swego rodzaju podsumowaniem sposobu realizacji zamówienia publicznego. Zamawiający będzie zobowiązany do sporządzenia raportu w przypadku, gdy:

- 1) na realizację zamówienia wydatkowano kwotę wyższą co najmniej o 10% od wartości ceny ofertowej,
- 2) na wykonawcę zostały nałożone kary umowne w wysokości co najmniej 10% wartości ceny ofertowej,
- 3) wystąpiły opóźnienia w realizacji umowy przekraczające co najmniej 30 dni,
- 4) zamawiający lub wykonawca odstąpił od umowy w całości lub w części, albo dokonał jej wypowiedzenia w całości lub w części.

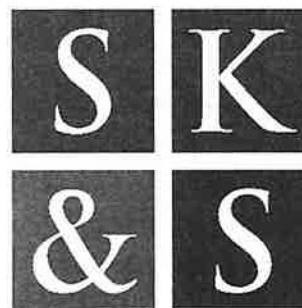
Ustawodawca określił termin, w jakim zamawiający zobowiązany jest sporządzić raport z realizacji zamówienia, tj. w terminie miesiąca od dnia:

- 1) sporządzenia protokołu odbioru lub uznania umowy za wykonaną albo
- 2) rozwiązania umowy w wyniku złożenia oświadczenia o jej wypowiedzeniu albo odstąpieniu od niej.

Raport z realizacji zamówienia będzie, podobnie jak ogłoszenie o wykonaniu umowy, **bardzo dobrym źródłem wiedzy** o rzetelności wykonawców nie tylko dla zamawiających, ale także dla innych wykonawców działających na rynku, którzy będą mogli uzyskać do nich dostęp w trybie dostępu do informacji publicznej.

Przepisy nowej ustawy Pzp wprowadzają nowe rozwiązania dotyczące umów o zamówienie publiczne, część z nich już na tym etapie można ocenić pozytywnie, jednak to w jaki sposób przepisy będą realizowane w największym stopniu zależy od zamawiających oraz od wykonawców. Dzięki rozwiązaniom przyjętym w nowej ustawie Pzp, wykonawcy będą mieli większy wpływ na kształtowanie postanowień umownych, gdyż nowa ustawa Pzp jednoznacznie przesądza o możliwości wniesienia odwołania na projektowane postanowienia umowy, co może skutkować wprowadzeniem na rynek zamówień publicznych większej równowagi kontraktowej poprzez lepsze wyważanie interesów zamawiających i wykonawców.

Autorka adw. Żaneta Urbaniak jest adwokatem w Kancelarii Sołtysiński, Kawecki & Szlęzak

**SOŁTYSIŃSKI
KAWECKI
SZLĘZAK**